

Національний університет «Чернігівський колегіум»

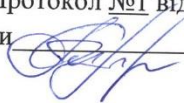
імені Т.Г. Шевченка

Навчально-науковий інститут історії та соціогуманітарних дисциплін
імені О.М. Лазаревського

Кафедра права, філософії та політології

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Протокол №1 від «28» серпня 2020 р

Завідувач кафедри проф. Чорний О.О.

РОБОЧА ПРОГРАМА

навчального курсу

«АДВОКАТУРА ТА НОТАРІАТ В УКРАЇНІ»

Спеціальність 081 «Право»

Галузь знань 08 Право

2020 -2021 навчальний рік

Робочу програму розглянуто і схвалено на засіданні кафедри права, філософії та політології

Протокол № 1 від “28”серпня 2020 року.

РОЗРОБНИК ПРОГРАМИ: канд. юрид. наук, доцент А.М. Лазаренко

Мова навчання – українська.

1.ОПИС ПРЕДМЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Обсяг навчальної дисципліни (денна форма)
Статус навчальної дисципліни: нормативна	Загальна кількість годин: 90 Шифр та назва спеціальності: 081 «Право» Галузь знань 08 Право
Рік підготовки: 3	Лекції (<i>теоретична підготовка</i>): 18
Семестри: 5	Практичні: 16
Кількість кредитів ECTS: 3	Самостійна робота: 56 Вид контролю: залік

1. Анотація курсу

Навчальний курс «Адвокатура та нотаріат в Україні» розрахований на студентів закладів вищої освіти юридичних спеціальностей з урахуванням наявності у них базового рівня знань (середньої освіти), які навчаються за освітньо-професійними програмами підготовки бакалавра. Він побудований відповідно до вимог Європейської Кредитно-Трансферної системи (ECTS).

Курс «Адвокатура та нотаріат в Україні» для студентів III курсу розрахований на V-й семестр, передбачає 18 лекційних, 16 практичних години, а також 56 годин самостійної роботи. У змісті курсу можна виділити два змістові модулі.

Зміст першого модулю включає:

- розуміння специфіки функцій, завдань адвокатури та професії адвоката як захисника прав особи;
- ознайомлення з адвокатурою як правовим інститутом в її історичному розвитку;
- пізнання структури, принципів організації адвокатури України;
- ознайомлення із діяльністю об'єднань адвокатів в Україні;
- усвідомлення домінант особистості та правового статусу адвоката;
- удосконалення особистих знань про професійні права та обов'язки адвоката;
- ознайомлення із правилами адвокатської етики, нормами про відповідальність адвоката, підставами та порядком припинення права та заняття адвокатською діяльністю;
- формування системи уявлень про правовідносини адвоката та клієнта;
- ознайомлення з системою безоплатної правової допомоги в Україні;
- розуміння механізму реалізації адвокатом права особи на захист у кримінальному процесі;
- удосконалення особистих знань про захист від обвинувачення, представництво інтересів, складання документів процесуального характеру;
- усвідомлення порядку вступу адвоката у кримінальний процес та його допуску до участі у кримінальній справі;

- ознайомлення з тактикою участі адвоката на досудовому слідстві, участі в допиті, при проведенні очної ставки, пред'явленні обвинувачення клієнту;
- формування системи знань про право адвоката збирати докази, про форми та методи роботи захисника в суді, про порядок подання клопотань, оскарження рішення суду;
- удосконалення особистих знань про виступ адвоката в судових дебатах;
- ознайомлення з особливостями участі адвоката в адміністративному, господарському та цивільному процесі;
- розуміння функції адвоката як правозахисника і представника у процесі;
- формування уявлення про статус адвоката у цивільній та в господарській справі, про його повноваження на вчинення юридичних та інших дій;
- ознайомлення з особливостями договору про надання правової допомоги;
- розуміння порядку та форм консультування адвокатом клієнтів;
- ознайомлення з можливістю застосування адвокатом медіаторних процедур при досудовому врегулюванні спору;
- розуміння методів підготовки позовної заяви або відзиву на позовну заяву, порядку їх подання до суду;
- формування системи уявлень про участь адвоката в судовому засіданні та оскарженні рішення суду в цивільній та в господарській справі.

Зміст другого модулю включає:

- формування системи нотаріальної діяльності в її історичному розвитку;
- вивчення стратегій державного регулювання нотаріальної діяльності;
- розуміння нотаріату як правового інституту та як різновиду правозастосовної діяльності;
- оволодіння базовими положеннями законодавства про структуру нотаріату, організацію роботи державних нотаріальних контор, компетенцію та відповідальність нотаріуса;
- розуміння особливостей вчинення нотаріальних дій посадовими особами органів місцевого самоврядування, консульськими установами України та іншими посадовими особами;
- опанування вимогами до посади нотаріуса, порядком призначення та звільнення нотаріусів;
- розуміння прав та обов'язків нотаріуса, необхідності дотримання нотаріусом професійної етики та нотаріальної таємниці;
- ознайомлення з вимогами до робочого місця нотаріуса, з системою оплати послуг та матеріальної відповідальності приватного нотаріуса;
- розуміння ознак, принципів та джерел нотаріального процесу;
- ознайомлення зі складом учасників нотаріального процесу, їх права та обов'язками;
- опанування змісту кожної стадії нотаріального процесу, нотаріальними діями, які вчиняються на кожній стадії;
- розуміння системи та порядку здійснення реєстрації нотаріальних дій;
- ознайомлення з видами нотаріальних проваджень;
- вивчення правил вчинення нотаріальних дій щодо місця, часу та строків;
- ознайомлення з системою оплати нотаріальних дій та розмірами державного мита;
- розуміння вимог до складання нотаріальних документів;
- ознайомлення з видами актів-документів, які складаються нотаріусом;

- розуміння порядку встановлення особи, перевірки дієздатності фізичної особи, правоздатності юридичної особи, справжності підпису учасників правочинів;
- вивчення основних правил та особливостей посвідчення правочинів;
- розуміння обов'язків нотаріуса при посвідченні правочинів;
- ознайомлення з підставами відмови нотаріусом у вчиненні нотаріальної дії;
- вивчення особливостей посвідчення договорів про відчуження нерухомості;
- розуміння вимог до посвідчення нотаріусом заповітів та довіреностей;
- ознайомлення з порядком внесення інформації до Спадкового реєстру та порядком скасування довіреності.

У процесі викладання матеріалу значну увагу приділено удосконаленню техніки студентів по роботі з нормативною законодавчою базою, навичок систематизації та викладення у письмовому вигляді власної думки з юридичних питань, моделюванню правових ситуацій та пошуку шляхів їх розв'язання, виконанню вправ на розвиток вмінь і навичок відстоювати власну правову позицію, оволодінню елементами логіки та риторики, навичками самостійного опановування новими знаннями; вдосконаленню майстерності надання консультацій з правових питань. Формою підсумкового контролю якості знань, навичок, вмінь студентів є залік у V-ому семестрі.

2. Передреквізити курсу.

Для освоєння змісту навчального курсу необхідно засвоїти навчальний матеріал з логіки, риторики, теорії держави та права, юридичної деонтології, римського цивільного права, конституційного права України, цивільного та сімейного права, господарського права, кримінального права, адміністративного права.

3. Постреквізити курсу.

Після вивчення дисципліни силабусу отримані студентом знання, вміння та навички будуть необхідні для засвоєння навчального матеріалу цивільного процесу, господарського процесу, кримінального процесу, судові та правоохоронні органи, криміналістика.

4. Мета та завдання курсу.

Метою курсу є вивчення закономірностей організації роботи нотаріусів та адвокатів, характеристика їх правового статусу в системі органів української держави, методів та прийомів адвокатської стратегії та тактики у різних видах судочинства.

Основними **завданнями** є:

- зрозуміти суспільну значущість професій адвоката та нотаріуса, специфіку їх діяльності;
- поглиблено вивчити та творчо осмислити базові положення чинного законодавства України про адвокатуру та про нотаріат;
- опанувати навички правильного тлумачення і застосування норм чинного законодавства;
- розуміти завдання, структуру та повноваження органів адвокатури та органів нотаріату України;
- сформулювати систему знань про порядок набуття права займатися адвокатською та нотаріальною діяльністю;
- пізнати професійні права та обов'язки адвоката, нотаріуса;
- популяризувати ідею добросовісності у виконанні громадянами своїх обов'язків, недопущення їх порушень;

- набути навички творчого застосування способів захисту прав фізичних та юридичних осіб;
- опанувати методику здійснення професійної діяльності адвокатом та нотаріусом;
- актуалізувати потребу у професійному самопізнанні й самовихованні;
- мобілізувати інтелектуальні ресурси майбутніх юристів для вироблення гуманістичної професійної позиції;
- зорієнтувати на розвиток соціально значущих цінностей майбутніх юристів;
- мотивувати майбутніх юристів до професійного самовдосконалення та розвитку юридичної науки;
- розвивати навички аргументації власної точки зору;
- набути навички укладення договорів про надання правової допомоги;
- творчо осмислювати зміст процесуальних та нотаріальних документів;
- навчитись застосовувати отримані знання при розв'язанні конкретних завдань;
- сформувати почуття етики та професійної відповідальності фахівця в галузі права.

Досягнення поставлених завдань дозволить сформувати у студентів систему знань із чинного законодавства України про адвокатуру та нотаріат, отримати навички у розв'язанні конкретних професійних завдань, складанні процесуальних та нотаріальних документів, що і є метою цього курсу.

2.ФОРМУВАННЯ ПРОГРАМНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ І РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Шифр згідно ОПІ	Компетентності
ЗК1	Здатність до абстрактного мислення аналізу та синтезу.
ЗК 2	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях
ЗК 3	Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності
ЗК4	Здатність спілкуватися державною мовою як усно так і письмово
ЗК6	Навички використання комунікаційних технологій
ЗК 7	Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями
ЗК8	Здатність бути критичним і самокритичним.
ЗК9	Здатність працювати в команді.
ЗК10	Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів)
ЗК 11	Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК 12	Здатність усвідомлювати рівні можливості та гендерні проблеми..
ЗК 14	Цінування та повага різноманітності і мультикультурності.
СК1	Здатність застосовувати знання з основ теорії та філософії права, знання і розуміння структури правничої професії та її ролі у суспільстві.
СК2	Знання і розуміння ретроспективи формування правових та державних інститутів.
СК 3	Повага до честі і гідності людини як найвищої соціальної цінності, розуміння їх правової природи.
СК 4	Знання і розуміння міжнародних стандартів прав людини, положень Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод, а також практики Європейського суду з прав людини.
СК5	Здатність застосовувати знання засад і змісту інститутів міжнародного публічного права, а також міжнародного приватного права
СК 6	Знання і розуміння основ права Європейського Союзу.
СК7	Здатність застосовувати знання завдань, принципів і доктрин національного права, а також змісту правових інститутів, щонайменше з таких галузей права, як: конституційне право, адміністративне право і адміністративне процесуальне право, цивільне і цивільне процесуальне право, кримінальне і кримінальне процесуальне право.
СК8	Знання і розуміння особливостей реалізації та застосування норм матеріального і процесуального права.
СК10	Знання і розуміння соціальної природи трудових відносин та їх правового регулювання.
СК11	Здатність визначати належні та прийнятні для юридичного аналізу факти.
СК12	Здатність аналізувати правові проблеми, формувати та обґрунтовувати правові позиції
СК13	Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ і застосування набутих знань у професійній діяльності.
СК14	Здатність до консультування з правових питань, зокрема, можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів, відповідно до вимог професійної етики, належного дотримання норм щодо нерозголошення персональних даних та конфіденційної інформації
СК15	Здатність до самостійної підготовки проектів актів правозастосування.
СК 16	Здатність до логічного, критичного і системного аналізу документів, розуміння їх правового характеру і значення.

СК 18	Знання предметної області та розуміння судової і правоохоронної діяльності держави.
СК 20	Здатність застосовувати засоби, прийоми та методи збирання, дослідження, оцінки доказів для розкриття, розслідування, судового розгляду та попередження кримінальних правопорушень.
СК 23	Здатність вирішувати практичні ситуації в ході притягнення винуватих осіб до адміністративної відповідальності
Програмні результати	
ПРН1	Визначати переконливість аргументів у процесі оцінки заздалегідь невідомих умов та обставин.
ПРН2	Здійснювати аналіз суспільних процесів у контексті аналізованої проблеми і демонструвати власне бачення шляхів її розв'язання.
ПРН3	Проводити збір і інтегрований аналіз матеріалів з різних джерел.
ПРН 4.	Формулювати власні обґрунтовані судження на основі аналізу відомої проблеми.
ПРН 5	Давати короткий висновок щодо окремих фактичних обставин (даних) з достатньою обґрунтованістю.
ПРН 6	Оцінювати недоліки і переваги аргументів, аналізуючи відому проблему
ПРН 7	Складати та узгоджувати план власного дослідження і самостійно збирати матеріали за визначеними джерелами.
ПРН 10	Вільно спілкуватися державною та іноземною мовами як усно, так і письмово, правильно вживаючи правничу термінологію.
ПРН11	Володіти базовими навичками риторики.
ПРН12	Доносити до респондента матеріал з певної проблематики доступно і зрозуміло.
ПРН13	Пояснювати характер певних подій та процесів з розумінням професійного та суспільного контексту
ПРН15	Вільно використовувати для професійної діяльності доступні інформаційні технології і бази даних.
ПРН16	Демонструвати вміння користуватися комп'ютерними програмами, необхідними у професійній діяльності.
ПРН19	Демонструвати необхідні знання та розуміння сутності та змісту основних правових інститутів і норм фундаментальних галузей права.

ПРН20.	Пояснювати природу та зміст основних правових явищ і процесів.
ПРН21.	Застосовувати набуті знання у різних правових ситуаціях, виокремлювати юридично значущі факти і формувати обґрунтовані правові висновки.
ПРН23.	Надавати консультації щодо можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів у різних правових ситуаціях.

3. Короткий зміст дисципліни.

Модуль 1. Адвокатура та адвокатська діяльність в Україні

Тема 1. Адвокатура як правовий інститут. Історія виникнення та розвитку адвокатури, історія зародження адвокатури, організація адвокатури в Україні, джерела та правове регулювання адвокатської діяльності, міжнародні правові документи, які регламентують діяльність адвокатури, визначення загальних принципів організації адвокатури.

Тема 2. Адвокат та його діяльність в Україні. Поняття адвоката, організаційні форми та види адвокатської діяльності, професійні права адвоката, його обов'язки, помічник адвоката його права та обов'язки, адвокатська таємниця її зміст, правове значення, відповідальність за порушення адвокатської таємниці. Правила адвокатської етики: принципи адвокатської етики, компетентність та добросовісність, культура поведінки, відносини адвоката з клієнтом, форма та зміст угоди з клієнтом, порядок розірвання договірних відносин з клієнтом, гонорар та гонорарні відносини з клієнтом, відносини адвоката з судом та іншими учасниками судового процесу, відносини між адвокатом, відповідальність за порушення Правил адвокатської етики.

Тема 3. Участь адвоката у кримінальному та адміністративному судочинстві. Вступ адвоката в процес, допуск захисника до участі у кримінальній справі та знайомство його з матеріалами справи, тактика адвоката на досудовому слідстві, участь адвоката в допиті, при проведенні очної ставки, адвокат при пред'явленні обвинувачення, подання клопотань, надання доказів, участь захисника в суді, адвокатське дос'є, участь адвоката в судових дебатах, репліка, захисна промова адвоката та методологія її побудови. Особливості участі адвоката у адміністративному судочинстві.

Тема 4. Участь адвоката у цивільному та господарському судочинстві

Особливості участі адвоката у цивільному процесі: підготовка цивільних справ до судового розгляду, право на пред'явлення позову, одержання доказів у цивільному процесі, підготовка заперечень проти позову, забезпечення позову, зустрічний позов, дія адвоката після оголошення рішення суду, участь адвоката в судових дебатах, репліка.

Адвокат у нотаріальному процесі: адвокат на стадії виникнення нотаріальних правовідносин, участь та роль адвоката в стадії вчинення нотаріального провадження. Участь адвоката у суді першої інстанції: досудова підготовка справи, прийняття доручення, підготовка позовної заяви, участь адвоката під час перегляду судових рішень в апеляційному та касаційному порядку представництво в суді на інших стадіях господарського процесу.

Модуль 2. Нотаріальна діяльність в Україні.

Тема 5. Нотаріат в системі юстиції України

Виникнення та розвиток нотаріату в Україні, поняття та завдання нотаріату, нотаріальні процеси і його стадії, структура нотаріату, джерела нотаріального процесу, Кодекс професійної етики нотаріусів України.

Тема 6. Нотаріальний процес

Поняття нотаріального процесуального права та його місце в системі права України. Нотаріальний процес і його стадії. Система нотаріального процесуального

права. Принципи нотаріального процесуального права. Джерела нотаріального процесуального права.

Тема 7. Загальні правила вчинення нотаріальних дій

Місце та строки вчинення нотаріальних дій, встановлення особи яка звернулася за вчиненням нотаріальної дії, перевірка дієздатності та правоздатності юридичної особи, яка звернулася за вчиненням нотаріальної дії, перевірка справжності підпису учасників правочинів та інших осіб, які вчиняють нотаріальні дії, нотаріальні акти, підписання нотаріально посвідчених правочинів, заяв та інших документів, вимоги до документів, що подаються для вчинення нотаріальної дії, реєстрація нотаріальних дій, видача дубліката нотаріально посвідченого документа.

Тема 8. Посвідчення правочинів з нерухомістю

Посвідчення правочинів: основні правила посвідчення правочинів, правочини, що посвідчуються в нотаріальному порядку, загальні правила посвідчення правочинів про відчуження житлового будинку, садиби, квартири, дачі, садового будинку, гаража, земельної ділянки та іншого нерухомого майна, , посвідчення доручень, договорів про відчуження транспортних засобів.

Тема 9. Посвідчення заповітів та довіреностей

Порядок провадження по спадковій справі , посвідчення заповітів, порядок зміни і скасування заповітів, видача свідоцтв про право на спадщину, спадкування транспортного засобу виданого інваліду управлінням соціального захисту, спадкування майна після смерті реабілітованих громадян, посвідчення спадкових договорів, посвідчення договорів довічного утримання. Засвідчення вірності: копій, (фотокопій) документів і витягів з них, справжності підпису, вірності перекладу.

4. Організація навчання.

Тематичний план

№	Назва теми	Всього годин	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота
Модуль 1. Адвокатура та адвокатська діяльність в Україні.					
1	Адвокатура як правовий інститут	11	2	2	7
2	Адвокат та його діяльність в Україні	11	2	2	7
3	Участь адвоката у кримінальному та адміністративному судочинстві	11	2	2	7
4	Участь адвоката у цивільному та господарському судочинстві	11	2	2	7
Всього за модуль 1		44	8	8	28
Модуль 2. Нотаріальна діяльність в Україні.					
5	Нотаріат в системі юстиції України	6	2	-	4
6	Нотаріальний процес	10	2	2	6

7	Загальні правила вчинення нотаріальних дій	10	2	2	6
8	Посвідчення правочинів з нерухомістю	10	2	2	6
9	Посвідчення заповітів та довіреностей	10	2	2	6
Всього за модуль 2		46	10	8	28
Разом за курс		90	18	16	56

5. Тематика практичних занять.

Модуль I

Тема 1. Адвокатура як правовий інститут.

Тема 2. Адвокат та його діяльність в Україні.

Тема 3. Участь адвоката у кримінальному та адміністративному судочинстві.

Тема 4. Участь адвоката у цивільному та господарському судочинстві.

Модуль II

Тема 5. Нотаріальний процес.

Тема 6. Загальні правила вчинення нотаріальних дій.

Тема 7. Посвідчення правочинів з нерухомістю.

Тема 8. Посвідчення заповітів та довіреностей.

6. Завдання для самостійної роботи.

Студенти виконують реферативні завдання або міні-дослідження з обраної проблематики за погодженням із викладачем.

Теми індивідуальних завдань

Модуль I

1. Адвокатська діяльність у Стародавній Греції та Стародавньому Римі.
2. Адвокатура в Україні в період польсько-литовської доби.
3. Правовий статус адвокатських об'єднань в Україні та в світі.
4. Правовідносини адвоката та клієнта в Україні та в світі.
5. Повноваження та відповідальність адвоката в Україні та в світі.
6. Форми співпраці адвокатів України з адвокатами інших країн світу.
7. Міжнародні нормативно-правові акти з питань регулювання адвокатської діяльності.
8. Надання безоплатної правової допомоги в Україні та в світі.
9. Право адвоката збирати докази в інтересах клієнта в Україні та в світі.
10. Адвокатські запити в Україні та в світі.
11. Участь адвоката в досудовому врегулюванні спору в Україні та в світі.
12. Порядок оскарження адвокатом рішення суду в Україні та в світі.

Модуль II

1. Функції органів нотаріату в Україні та в світі.
2. Приватна нотаріальна діяльність в Україні та в світі.

3. Порядок призначення та звільнення нотаріусів в Україні та в світі.
4. Документи, які порівнюються до нотаріально посвідчених в Україні та в світі.
5. Експерти та перекладачі як суб'єкти нотаріального процесу в Україні та в світі.
6. Підстави та порядок відкриття нотаріального провадження в Україні та в світі.
7. Види нотаріальних проваджень в Україні та в світі.
8. Система та розміри оплати нотаріальних дій в Україні та в світі.
9. Порядок занесення нотаріусами інформації до електронних реєстрів в Україні та в світі.
10. Видача нотаріусом дубліката нотаріально посвідченого документа в Україні та в світі.
11. Посвідчення заповітів в Україні та в світі.
12. Посвідчення нотаріусом договорів ренти та довічного утримання в Україні та в світі.
13. Посвідчення нотаріусом шлюбного договору в Україні та в світі.
14. Посвідчення нотаріусом довіреності в Україні та в світі.

7. Політика дисципліни та оцінювання

Критерії оцінювання навчальних досягнень студентів:

Рівень теоретичної підготовки студента визначається під час його усної відповіді на теоретичні питання на практичних заняттях, під час складання заліку (V семестр) та оцінюється за такими критеріями:

- відповідність змісту;
- повнота та ґрунтовність викладу;
- доказовість викладу;
- термінологічна коректність.

Студент може отримати **5 балів** (“відмінно”), якщо його відповідь повністю відповідає змісту питання, усі основні проблеми визначені чітко, розкриті повністю та ґрунтовно; студент демонструє високий рівень доказовості викладу матеріалу з питання та може викласти свою точку зору з проблеми, що обговорюється; студент досить вільно й коректно користується юридичною термінологією.

Студент може отримати **4 бали** (“добре”), якщо його відповідь в основному відповідає змісту питання, не всі основні проблеми визначені чітко, не розкриті досить повно та ґрунтовно; студент викладає матеріал, в основному аргументуючи методичні положення, та відчуває труднощі у викладенні своєї точки зору щодо низки проблем; студент в основному правильно користується юридичною термінологією, невелика кількість помилок не перешкоджає розумінню змісту викладеного.

Студент може отримати **3 бали** (“задовільно”), якщо його відповідь лише частково відповідає змісту питання, основні проблеми визначені нечітко, розкриті лише частково і без належної глибини; студент викладає матеріал, майже не аргументуючи методичні положення, та не має своєї точки зору щодо більшості проблем; студент допускає значну кількість термінологічних помилок, що ускладнює розуміння змісту викладеного.

Студент може отримати **2 бали** (“незадовільно”), якщо його відповідь не відповідає змісту питання, основні проблеми не визначені і не розкриті; доказовість викладу матеріалу

і самостійні міркування відсутні; студент майже не користується юридичною термінологією.

Рівень володіння професійно-методичними вміннями визначається під час виконання студентом практичного завдання (аналіз запропонованої практичної ситуації з точки зору застосування норм права, складання власного варіанту її вирішення) на практичних заняттях, при виконанні завдань самостійної роботи, під час складання заліку (V семестр) та оцінюється за такими критеріями:

- точність та повнота виконання практичного завдання;
- обґрунтованість правового аналізу конкретної теми з точки зору їх відповідності принципам навчання, вимогам поетапного формування навичок і вмінь.

Студент може отримати **5 балів** (“відмінно”) або «зараховано», якщо завдання виконане ним повністю, є комунікативно орієнтованим, відповідає вимогам поетапного формування навичок і вмінь та принципам навчання ІМ, відбиває специфіку навчання правового матеріалу, демонструє володіння студентом юридичною термінологією. За розробку, що в основному відповідає вимогам, виконане повністю, проте має незначні порушення логіки поетапного формування навичок і вмінь, невелику кількість термінологічних помилок, що не перешкоджають розумінню змісту, він може отримати **4 бали** (“добре”) або «зараховано». Практичне завдання, яке виконане частково, має серйозні порушення логіки поетапного формування навичок і вмінь, містить значну кількість помилок, оцінюється **3 балами** (“задовільно”) або «зараховано». Завдання, яке майже чи повністю не відповідає встановленим викладачем вимогам, демонструє недоречне вживання методичних термінів, оцінюється **0-2 балами** (“незадовільно”) або «незараховано».

Студент має право:

- вільно висловлювати свої думки усно або письмово, аргументуючи їх знаннями провідних засад конституції, трудового права, освітнього менеджменту, економіки, права тощо;
- вносити пропозиції щодо формування та реалізації власної освітньої траєкторії; активізації власної самостійної пізнавальної діяльності, форм і методів проведення аудиторних занять;
- відпрацьовувати пропущені заняття в установленому порядку;
- отримати індивідуальні консультації у викладача.

Студент зобов’язаний:

- відвідувати заняття всіх видів відповідно до встановленого дирекцією розкладу, запізнення на заняття допускається тільки з поважних причин;
- брати активну участь у роботі під час аудиторних занять, дотримуватися правил етичної поведінки, поважати думки та права інших студентів і викладача;
- виконати індивідуальне завдання
- самостійну роботу, підготовка якої є обов’язковою умовою допуску до екзамену. Студент, який не підготував самостійну роботу, до екзамену не допускається.
- набрати під час вивчення навчальної дисципліни мінімум 35 балів.

Політика щодо дедлайнів та перескладання. Пропущені з поважної причини заняття дозволяється відпрацьовувати впродовж **двох тижнів** після завершення дії поважної причини і при наявності документа-підстави (довідки, розпорядження про індивідуальних графік відвідування тощо).

Політика щодо академічної доброчесності. Студенти керуються нормами «Положення про академічну доброчесність здобувачів освіти в національному університеті «Чернігівський колегіум» імені Т.Г.Шевченка» (Наказ Ректора № 383 від 27.12.2019 р. зі змінами і доповненнями від 23.12.2020 (<https://drive.google.com/file/d/1YOj2QK3xW-03evO8Tkgl0a3ZKUAbBL-VH/view>)). У процесі навчання та при підготовці самостійної

роботи, виконанні індивідуальних завдань, забороняються плагіат, фабрикація та фальсифікація результатів, списування, хабарництво.

Політика щодо викладання. Викладання навчальної дисципліни відбувається на засадах студентоцентризму, антропоцентризму, гуманізму, поваги до соціокультурного плюралізму.

8. Розподіл балів за рейтинговою системою

№	Назва теми	Всього балів	Лекції	Практичні заняття	Контрол. робота	Самостійна робота
1	Адвокатура як правовий інститут	9	1	3	-	5
2	Адвокат та його діяльність в Україні	9	1	3	-	5
3	Участь адвоката у кримінальному та адміністративному судочинстві	8	1	3	-	4
4	Участь адвоката у цивільному та господарському судочинстві	7	1	3	-	3
	Контрольна робота мод.1	15	-	-	15	-
	За модуль 1	48	4	12	15	17
5	Нотаріат в системі юстиції України	5	1	-	-	4
6	Нотаріальний процес	9	1	3	-	5
7	Загальні правила вчинення нотаріальних дій	8	1	3	-	4
8	Посвідчення правочинів з нерухомістю	8	1	3	-	4
9	Посвідчення заповітів та довіреностей	7	1	3	-	3
	Контрольна робота мод.2	15	-	-	15	-
	За модуль 2	52	5	12	15	20
Разом за курс		100	9	24	30	37

Модулі	I	II	Разом (балів)
Лекції	0 – 4	0 – 5	0 - 9
Практичні заняття	0 – 12	0 – 12	0 - 24

Контрольна робота	0 – 15	0 – 15	0 -30
Самостійна робота	0 – 17	0 – 20	0 – 37
Підсумковий контроль - залік			100 балів

9. Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену	для заліку
90-100	A	відмінно	зараховано
83-89	B	добре	
75-82	C		
68-74	D	задовільно	
60-67	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

10. Перелік питань до заліку.

1. Історія розвитку та сучасна організація адвокатури в Україні.
2. Структура, завдання та принципи організації адвокатури України.
3. Адвокатура як організоване об'єднання юристів.
4. Правовий статус та завдання адвокатських об'єднань в Україні.
5. Спілки та асоціації адвокатів в Україні.
6. Створення та діяльність адвокатського бюро.
7. Правовий статус адвоката як самозайнятої особи.
8. Види адвокатської діяльності.
9. Професійні права та обов'язки адвоката.
10. Правовідносини адвоката і клієнта.
11. Укладення договору про надання правової допомоги.
12. Підстави надання адвокатом безоплатної правової допомоги.
13. Правила адвокатської етики при здійсненні адвокатської діяльності.
14. Адвокатська тасмниця.
15. Відповідальність адвоката.
16. Зупинення та припинення права на заняття адвокатською діяльністю.

17. Удосконалення механізму реалізації права на захист у кримінальному процесі.
18. Первинна та вторинна безоплатна правова допомога.
19. Порядок залучення адвоката для надання правової допомоги підозрюваному.
20. Адвокат як захисник на досудовому слідстві.
21. Форми та методи роботи захисника в кримінальному провадженні.
22. Наданні адвокатом правової допомоги під час судового розгляду кримінальної справи.
23. Особливості участі адвоката в адміністративному процесі.
24. Адвокат як правозахисник у цивільному процесі.
25. Адвокат як представник у господарському процесі.
26. Підготовка адвоката до участі у цивільній справі.
27. Право адвоката на отримання інформації за допомогою адвокатського запиту.
28. Складання та подання адвокатом заяв та клопотань у господарському процесі.
29. Участь адвоката у судових дебатах в цивільному процесі.
30. Участь адвоката в оскарженні рішення господарського суду.
31. Поняття нотаріату та нотаріальної діяльності.
32. Нотаріальна форма охорони й захисту прав осіб в Україні.
33. Система та структура нотаріальних органів.
34. Функції органів нотаріату.
35. Державне регулювання нотаріальної діяльності в Україні.
36. Порядок призначення та звільнення нотаріусів.
37. Компетенція нотаріусів у державних нотаріальних архівах.
38. Нотаріальні дії, які можуть вчинятися органами місцевого самоврядування.
39. Правове регулювання діяльності приватних нотаріусів в Україні.
40. Матеріальна відповідальність приватного нотаріуса за вчинені ним нотаріальні дії.
41. Поняття, ознаки та зміст нотаріального процесу.
42. Нотаріальний процес як різновид юридичного процесу.
43. Принципи нотаріального процесу.
44. Суб'єкти нотаріального процесу.
45. Порушення нотаріального провадження як стадія нотаріального процесу.
46. Предмет діяльності нотаріуса на стадії розгляду справи по суті.
47. Види нотаріальних проваджень.
48. Місце та час вчинення нотаріальних дій.
49. Вчинення нотаріальних дій за межами нотаріальної контори.
50. Розміри державного мита за вчинення нотаріальних дій.
51. Коло осіб, які звільняються від сплати державного мита за вчинення нотаріальної дії.
52. Складання нотаріальних документів.
53. Види нотаріальних актів-документів.

54. Порядок занесення нотаріусами інформації до електронних реєстрів.
55. Основні правила посвідчення правочинів.
56. Перевірка нотаріусом обсягу цивільної правоздатності юридичних осіб.
57. Посвідчення правочинів з нерухомістю.
58. Посвідчення заповітів та довіреностей.
59. Порядок надання на зберігання нотаріусу секретного заповіту.
60. Порядок засвідчення нотаріусом справжності підпису на документах.

11. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ:

Конспекти лекцій з дисципліни, мультимедійні презентації, тестові завдання, підсумкова контрольна робота, методичні рекомендації:

12. Рекомендована література

Нормативна база

1. Конституція України: Закон України від 28.06.1996 р. № 254к/96-ВР. Дата оновлення: 01.01.2020. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254k/96-вр> (дата звернення: 29.04.2020).
2. Кримінальний процесуальний кодекс України : Закон України від 13.04.2012 р. № 4651-VI. Дата оновлення: 28.04.2020. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17> (дата звернення: 29.04.2020).
3. Кодекс адміністративного судочинства України: Закон України від 06.07.2005 р. № 2747-IV. Дата оновлення: 28.04.2020. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2747-15> (дата звернення: 29.04.2020).
4. Цивільний процесуальний кодекс України : Закон України від 18.03.2004 р. № 1618-IV. Дата оновлення: 02.04.2020. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1618-15> (дата звернення: 29.04.2020).
5. Цивільний кодекс України : Закон України від 16.01.2003 р. № 435-IV. Дата оновлення: 28.04.2020. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15> (дата звернення: 29.04.2020).
6. Господарський кодекс України : Закон України від 16.01.2003 р. № 436-IV. Дата оновлення: 02.04.2020. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15> (дата звернення: 29.04.2020).
7. Сімейний кодекс України: Закон України від 10.01.2002 р. № 2947-III. Дата оновлення: 02.04.2020. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2947-14> (дата звернення: 29.04.2020).
8. Земельний кодекс України : Закон України від 25.10.2001 р. № 2768-III. Дата оновлення: 21.02.2020. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2768-14> (дата звернення: 29.04.2020).
9. Кримінальний кодекс України : Закон України від 05.04.2001 р. № 2341-III. Дата оновлення: 28.08.2020. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/> (дата звернення: 29.08.2020).
10. Господарський процесуальний кодекс України : Закон України від 06.11.1991 р. № 1798-XII. Дата оновлення: 02.04.2020. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1798-12> (дата звернення: 29.04.2020).
11. Житловий кодекс Української РСР: Закон України від 30.06.1983 р. № 5464-X. Дата оновлення: 01.01.2020. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5464-10> (дата звернення: 29.04.2020).

12. Загальний кодекс правил для адвокатів країн Європейського Співтовариства: багатостороння угода країн-учасниць Європейського Співтовариства. *Юридичний вісник України*. 2002. № 40.

Основна

1. Альтернативні способи вирішення спорів: навч. посіб. / М.Я.Білак та ін.; за заг. ред. Ю.Д.Притики. Харків: Право, 2019. 261 с.
2. Андрієвська Л.О., Нестерцова-Собакарь О.В., Новосад А.С., Поліщук М.Г. Цивільний процес. Практикум: навч. посіб. Дніпро: Біла К.О., 2019. 283 с.
3. Аракелян М.Р. Правозахисна діяльність адвокатури: теоретико-правовий ракурс: монографія. Одеса: Фенікс, 2018. 385 с.
4. Бірюкова А.М. Адвокатура України в умовах глобалізації: монографія. Київ: Правова єдність: Алерта, 2018. 423 с.
5. Горещкий О.В. Процедури примирення в цивільному судочинстві: монографія. Київ: Логос, 2019. 151 с.
6. Господарське процесуальне право (у схемах і таблицях): навч. посіб. / Н.В.Никитченко та ін.; за ред. Н.В.Никитченко. Чернігів: Десна Поліграф, 2019. 439 с.
7. Грабовська О.О. Теоретичні та практичні проблеми доказування у цивільному процесі України: монографія. Київ: Юрінком Інтер, 2018. 471 с.
8. Діденко Л.В. Цивільно-процесуальні відносини: теоретичні аспекти: монографія. Одеса: Гельветика, 2019. 388 с.
9. Заборовський В.В. Правовий статус адвоката в умовах становлення незалежної адвокатури України: монографія. Ужгород: Гельветика, 2016. 847 с.
10. Зейкан Я.П. Адвокатська техніка: методика підготовки прямого допиту і вступної промови: практ. посіб. Харків: Фактор, 2016. 159 с.
11. Корущ У.З. Міжнародно-правовий захист права на справедливий судовий розгляд в практиці Європейського суду з прав людини та правозахисна практика України: монографія. Тернопіль: Осадца Ю.В., 2018. 213 с.
12. Нотаріат в Україні: навч. посіб. / Ю.В.Нікітін та ін.; за заг. ред. Ю.В.Нікітіна. 4-те вид., допов. і перероб. Київ: ВНЗ «Нац. акад. управління»: Алерта, 2016. 585 с.
13. Організація адвокатури та адвокатська діяльність: навч. посіб. для підгот. до комплекс. іспиту / І.В.Назаров та ін. Харків: Право, 2019. 351 с.

Додаткова

1. Адвокат при здійсненні судового контролю в досудовому розслідуванні: навч.-метод. посіб. / уклад. І.В.Гловюк та ін. Одеса: Юридична література, 2018. 201 с.
2. Журавльов Д.В., Коротюк О.В., Чижмарь К.І. Векселі в нотаріальній практиці. Протести векселів: практ. посіб. / за ред. К.І.Чижмарь. Київ: ОВК, 2020. 76 с.
3. Журавльов Д.В., Коротюк О.В., Чижмарь К.І. Іноземні документи в нотаріальній практиці. Особливості консульської легалізації офіційних документів. Випадки прийняття документів без легалізації. Основні аспекти проставлення апостиля: практ. посіб. Київ: ОВК, 2019. 34 с.
4. Журавльов Д.В., Коротюк М.Г., Коротюк О.В., Чижмарь К.І. Судова практика у справах щодо притягнення до кримінальної відповідальності нотаріусів та працівників нотаріальних контор: зб. суд. практики, комент. Київ: ОВК, 2019. 218 с.
5. Коротюк О.В. Нотаріальне посвідчення договорів. Практичні рекомендації: навч.-практ. посіб. Київ: Юрінком Інтер, 2014. 319 с.

6. Коротюк О.В., Зуєва Н.В. Реєстр для реєстрації нотаріальних дій. Зразки здійснення записів згідно Правил ведення нотаріального діловодства: практ. посіб. Київ: ОВК, 2019. 52 с.
7. Коротюк О.В. Заповіти: зразки нотаріальних документів: практ. посіб. Київ: ОВК, 2018. 44 с.
8. Мазаракі Н.А. Медіація в Україні: теорія та практика: монографія. Київ: КНТЕУ, 2018. 275 с.
9. Про нотаріат: закон України. Порядок вчинення нотаріальних дій нотаріусами України: станом на 18 січ. 2019 року.: відповідає офіц. тексту. Харків: Право, 2019. 175 с.
10. Семенюк І.Я. Моральні засади адвокатської практики: теоретико-правовий аспект: монографія. Львів: БОНА, 2019. 217 с.

Інтернет-ресурси.

1. Офіційне Інтернет-представництво Президента України (<http://www.president.gov.ua>).
2. Верховна Рада України (<http://www.rada.gov.ua>).
3. Верховний Суд України (<http://www.scourt.gov.ua>).
4. Вищий господарський суд України (<http://www.arbitr.gov.ua>).
5. Урядовий портал – єдиний веб-ресурс органів виконавчої влади України (<http://www.kmu.gov.ua>).
6. Вища рада юстиції України (<http://www.vru.gov.ua>).
7. Головне державне об'єднання правової інформації та пропаганди правових знань Міністерства юстиції України (<http://www.gdo.kiev.ua>).
8. Офіційний сайт Кабінету Міністрів України (www.kmu.gov.ua)
9. Офіційний сайт Міністерства фінансів України (www.mfu.gov.ua)
10. Офіційний сайт Національного банку України (www.nbu.gov.ua)
11. Офіційний сайт Верховної Ради України (www.rada.gov.ua)
12. Офіційний сайт Державної податкової адміністрації України (www.sta.gov.ua)
13. Офіційний сайт Державного комітету статистики України (www.stat.gov.ua).
14. Інформаційний центр Міністерства юстиції України (<http://www.informjust.kiev.ua>)
15. Електронна бібліотека юридичної літератури "Правознавець" (www.pravoznavec.com.ua)
16. Бібліотека Верховної Ради України (<http://www.rada.kiev.ua>).
17. Державна науково-технічна бібліотека України (<http://www.gntb.n-t.org>).
18. Наукова бібліотека Національно університету «Києво-Могилянська академія» (<http://www.ukma.kiev.ua>).
19. Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського (<http://www.nbuv.gov.ua>).
20. Національна Парламентська бібліотека України (<http://www.nplu.org/>)
21. Наукова бібліотека ім. М.Максимовича (<http://www.library.univ.kiev.ua/ukr/title4.php3>)
22. Наукова бібліотека Львівського національного університету імені Івана Франка (<http://library.lnu.edu.ua/bibl/>)
23. Наукова бібліотека Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича (<http://www.library.chnu.edu.ua/index.php?page=ua>)
24. Одеська національна наукова бібліотека (<http://www.odnb.odessa.ua/>)